

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПЗВО «ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА АКАДЕМІЯ ІВАНА ЗОЛОТОУСТОГО»

Факультет гуманітарних наук

Кафедра богослов'я

СИЛАБУС ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
«БОГОСЛУЖБОВА НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА»

Освітньо-професійна програма «Богослов'я»

Спеціальність 041 Богослов'я

Галузь знань 04 Богослов'я

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Затверджено на засіданні кафедри богослов'я,
Протокол № 2 від 13 вересня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Програмні компетентності
5. Програмні результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва підготовки	Богослужбова навчальна практика
Викладач (-і)	Кібель Назар Володимирович – магістр богослов'я, керівник навчально-методичного сектору
Контактний телефон Викладача	+38-0342-72-47-30 (роб.)
E-mail викладача	ua060690@gmail.com
Формат дисципліни	Обов'язкова дисципліна циклу практичної підготовки
Обсяг дисципліни	90 год., 3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	ifaiz.edu.ua/novyny/967-sylabusy-kb-bak.html
Консультації	вівторок, о 15.40-17.00 год
2. Анотація до курсу	
Дисципліна циклу практичної підготовки « Богослужбова навчальна практика » належить до блоку практичної підготовки бакалаврів зі спеціальності 041 – Богослов'я та містить чіткий алгоритм поєднання практичних занять та самостійної роботи студентів – для здобуття відповідних компетентностей.	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання навчальної практики «Богослужбова навчальна практика» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - закріплення і поглиблення теоретичних знань, набуття навичок їх використання у богослужбовій практиці та навчально-виховній роботі; - набуття і вдосконалення умінь і навичок самостійного планування заходів з використанням необхідної методичної та богослужбової літератури; - розвиток цілісного уявлення про систему церковних богослужінь, сучасний порядок богослужбових чинопослідувань; - набуття навиків самостійного звершення богослужіння та виголошення проповідей; - опанування навичок роботи з текстами богослужбових книг УГКЦ; - ознайомлення з практичними навиками церковнослужителя: регента; співця, читця; паламаря; піддиякона та їх набуття. <p>Цілі та завдання викладання навчальної практики «Богослужбова навчальна практика»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомити з організацією богослужбового життя релігійної спільноти, до якої прикріплено практиканта, його функціями і структурою; - познайомити студентів із практичним звершенням церковного богослужіння; - показати практиканту наявні у Православ'ї форми богослужіння; - закріпити, систематизувати і розширити знань студентів з фахових дисциплін; - навчити студентів самостійно організовувати роботу в храмі; - сформувати у студентів навички психологічного вивчення особистостей парафіян, їхніх пізнавальних інтересів, взаємин у колективі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей вірян, здійснювати індивідуальнупросвітницьку роботу з прихожанами; - стимулювати інтерес студентів до вивчення спеціальних богослужбово-літургічних наук, до богослужіння та пастирського служіння; - розвитку своїх богослужбових здібностей, виховувати любов до храмового богослужіння; - виховати потребу систематичного оновлення знань та їх практичного застосування у релігійній громаді; - залучити студентів до реалізації набутих знань у богослужбовому житті парафії, організації та проведенні богослужінь добового, тижневого та річного кіл богослужіння; - розглянути зміст і порядок здійснення церковних служб як з практичної, так і з богословської точки зору; - розкрити значення, зміст і ціль свят, богослужбових обрядів і чинопослідувань, їх сутність і зміст; - пояснити етимологію і призначення священних місць, зокрема храму, а також предметів християнського богослужіння, якими є церковна утварь, богослужбові книги, священні ризи 	

тощо;

- сформувані у студентів навички підготовки тесту проповіді;
- дати можливість звершити перші проповіді агіографічного змісту на ранкових молитвах, а на євангельську тему, на запричасному стиху літургії у святкові та недільні дні;
- виконання завдань, поставлених керівником практики від базової організації;
- виконання індивідуальних завдань.

4. Програмні компетентності

інтегральні компетентності:

ІК-1 Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі в галузі богослов'я;

загальні компетентності:

ЗК-2 Здатність зберігати та примножувати духовні, моральні, культурні, освітні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК-3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

ЗК-9 Здатність працювати в команді

фахові компетентності:

ФК-1 Здатність критично усвідомлювати історичну, культурну та соціальну значущість богословських традицій;

ФК-3 Здатність визначати взаємодії та взаємозв'язки між богословськими традиціями, оцінювати суспільну і культурну роль богослов'я в історичному та сучасному контекстах;

ФК-4 Здатність аналізувати й характеризувати усталені та нові богословські традиції, богослужбові та релігійно-правові практики;

ФК-10 Здатність використовувати богословські знання та навички в практичній богослужбовій і пасторальній діяльності;

ФК-12 Здатність вести просвітницьку діяльність в галузі богослов'я;

ФК-14 Здатність організувати представницько-посередницьку діяльність в галузі богослов'я;

ФК-15 Здатність здійснювати навчальну та виховну діяльність в освітніх закладах та інших установах, організаціях.

5. Програмні результати

ПРН-1 Застосовувати норми та стилі літературної української мови у спілкуванні і практичній діяльності;

ПРН-2 Спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами;

ПРН-6 Мати концептуальні знання гуманітарних та соціальних наук, необхідні для критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері богослов'я;

ПРН-9 Розуміти специфіку усталених та нових богослужбових (літургійних), духовних (молитовних) та релігійно-правових практик богословських традицій;

ПРН-11 Здійснювати професійну і суспільну діяльність відповідно до морально-етичних засад і принципів

ПРН-12 Застосовувати усні, письмові і візуальні способи передачі інформації;

ПРН-13 Пояснювати основи, принципи і методи богослов'я та застосовувати їх у практичній діяльності;

ПРН-14 Вміти презентувати богословську думку в межах представницької і посередницької діяльності;

ПРН-15 Вміти звершувати та/або співзвершувати богослужіння, таїнства, молитви, обряди (відповідно до конфесійних особливостей), провадити професійну позабогослужбову діяльність;

ПРН-16 Приймати ефективні рішення у непередбачуваних робочих контекстах розробляти та реалізовувати проекти у галузі богослов'я, державно-церковних відносин, освіти, організувати та керувати професійним розвитком осіб та груп;

ПРН-17 Продемонструвати розуміння «богослов'я» як освітньої, наукової та практичної дисципліни в історичному і сучасному контексті;

ПРН-20 Визначати взаємозв'язки між різними богословськими дисциплінами та застосовувати набуті знання і вміння у процесі формулювання способів вирішення богословських питань.

6. Організація навчання курсу			
<i>Обсяг практичної підготовки</i>			
Вид заняття		Загальна кількість годин 90 год. / 3 ЄКТС	
Практичні заняття		1-2 курси – 30 год.	
індивідуальна робота		1-2 курси – 15 год.	
самостійна робота		1-2 курси – 45 год.	
<i>Ознаки практичної підготовки</i>			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий/ Вибірковий
1 курс – 2; 2 курс – 1,2.	041 Богослов'я	1 курс 2 курс.	Практична підготовка
<i>Тематика практичної підготовки</i>			
Тема			Кількість годин
			Практ. заняття
			Індивід./Самост. робота
Змістовий модуль 1. Особа душпастиря та його служіння.			
ТЕМА 1. Ознаки покликання до служіння та природні здібності пастиря.		3	5 / 2
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ісус Христос – Добрий Пастир 2. Священик – сучасний душпастир 3. Помилкове покликання 4. Правдиве покликання 5. Знання і здібності 6. Пастирська второпність та чеснотливе життя 			
ТЕМА 2. Практичне приготування. Зовнішній та внутрішній вигляд служіння.		3	5 / 1
<ol style="list-style-type: none"> 1. Місце служіння 2. Умови служіння 3. Добрий намір 4. Одяг служителя та прислуги 5. Успіх праці служителя 			
ТЕМА 3. Умови успішного душпастирства.		3	5 / 2
<ol style="list-style-type: none"> 1. Обов'язок резиденції 2. Знання громади і відомості про неї 3. Відносини між душпастирями 4. Відносини між гілками влади 			
Всього		9	15 / 5
<i>Література до зміст. модуля 1 – № 2,3,4,8,9,12,15,16,18,19, 23,24,26,31.</i>			
Змістовий модуль 2. Парафіяльний уряд душпастиря.			
ТЕМА 1. Загальні принципи служіння.		3	5 / 1
<ol style="list-style-type: none"> 1. Довір'я громади до душпастиря 2. Вимогливість, порядок і дисципліна духовної кошари 3. Розсудливість і второпність душпастиря 4. Розчарування через відсутність бажаного результату праці 5. Власний приклад святості життя 			
ТЕМА 2 Організація мирянського життя на парафії.		3	5 / 2
<ol style="list-style-type: none"> 1. Права і обов'язки священнослужителя 2. Підготовка і планування заходу 3. Пошук коштів 4. Згуртування і атмосфера спільноти 			
ТЕМА 3. Індивідуальний підхід (Годегетика).		3	5 / 2
<ol style="list-style-type: none"> 1. Годегетика як душпастирська педагогіка 			

2. Ціль годегетики 3. Духовний провід 4. Діагностика душі 5. Індивідуальне душпастирство 6. Загальне душпастирство		
Всього	9	15/ 5
<i>Література до зміст. модуля 2 – № 1,3,5,7,8,11,12,13,15,17,25,30.</i>		
Змістовий модуль 3. Праця з різними категоріями людей.		
ТЕМА 1. Виховання сучасної молоді. 1. Ціль у вихованні молоді 2. Довіра між сторонами 3. Позитивний вплив на молодь 4. Негативний вплив на молодь 5. Християнське виховання 6. Проблеми сучасної молоді та методи їх вирішення	3	4 / 1
ТЕМА 2. Служіння особам з розумовою неповносправністю. 1. Умови служіння 2. Підхід і довіра 3. Участь у житті парафії 4. Уділення Святих Таїнств особам з розумовою неповносправністю	3	4 / 2
ТЕМА 3. Праця з дітьми-сиротами. 1. Слово Блаженнішого Святослава щодо проблеми сирітства в Україні 2. Історія та сучасність сирітства 3. Виховання дітей в навчальних закладах 4. Гени як головна небезпека 5. Труднощі адаптації 6. Способи служіння дітям-сиротам	3	4 / 1
ТЕМА 4. Капеланське служіння. 1. Особа капелана 2. Потреба у капеланстві 3. Капелан військовий 4. Капелан лікарняний 5. Капелан навчально-виховних закладів	3	3 / -
Всього	12	15 / 5
<i>Література до зміст. модуля 3 – № 2,4,5,6,7,9.</i>		
Разом:	30	45 /15
7. Система оцінювання курсу		
<p>У процесі вивчення дисципліни «Богослужбова навчальна практика» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студентів:</p> <p>поточне тестування та опитування; залікове модульне тестування та опитування; ректорська контрольна робота; підсумковий екзамен; інше.</p> <p>Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з навчальної дисципліни «Богослужбова навчальна практика» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.</p>		

Заліковий модуль 1 (поточне опитування)	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (оцінка за КППЗ)	для заліку
30 %	30 %	40 %	
тиждень ()	тиждень ()	тиждень ()	

Заліковий модуль 1 (поточне опитування)	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (оцінка за КППЗ)	Заліковий модуль 4 (письмовий екзамен)	для екзамену
20 %	20 %	20 %	40 %	
тиждень ()	тиждень ()	тиждень ()		

Шкала оцінювання:

За шкалою академії № 1	За шкалою академії № 2	За національною шкалою	За шкалою ECTS
9-10	90–100	Відмінно	A (відмінно)
8	85–89	Добре	B (дуже добре)
	75-84		C (добре)
7	65-74	Задовільно	D (задовільно)
6	60-64		E (достатньо)
3-5	35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-2	1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

8. Політика курсу

Політика щодо відвідування. Особиста присутність студента на практичних заняттях у процесі вивчення дисципліни «**Богослужбова навчальна практика**» є обов'язковим компонентом оцінювання. Усі пропущені практичні (із занесенням у журнал відвідування студентів відмітки «н») необхідно здобувачам освіти відпрацювати, відповідно до правил навчального процесу в Академії. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, чи стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем навчальної дисципліни.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

9. Література до курсу «Богослужбова навчальна практика»

Основна:

1. Августин Ю. Практика духовного керівництва. Львів : Свічадо, 2015. 175 с.
2. Безпосереднє приготування до святого таїнства подружжя / Ю. Бойко та ін. Львів: Духовна вісь, 2004. 231 с.
3. Бернс Д. Гормони в гармонії. Львів : Нова Надія, 1999. 210 с.
4. Будуйкевич Я. Душпастирство. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2002. 267 с.
5. Гелетюк М. В. Особливості пастирського служіння. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2018. 164 с.

6. Гресь А. Як пригорнути кактус? Харків : «Основа», 2018. 201 с.
7. Груца В. Сповідь як духовна терапія. Львів : «Скриня», 2013. 56 с.
8. Іванчіч Т. Діагностика душі й агіотерапія. / пер. О. Гладкий. Львів : Свічадо, 2010. 296 с.
9. Круль Т., Рись М. Мандруючи до зрілості / пер. з польськ. З. Городенчук. Львів : Свічадо, 2006. 256 с.
10. Левицький Я. Пастирське богослов'я. Львів : «Добра книжка», 1928. 176 с.
11. Лігуорі А. Велич і обов'язки священника. Львів : «Добра книжка», 2003. 260 с.
12. Лостен В. Наша християнська спадщина. Львів : Свічадо, 2016. 230 с.
13. Марусяк М. Пастирське богослов'я. Чернівці : «Рута», 2006. 302 с.
14. Святе Письмо Старого і Нового Завіту : в 2-х ч. / пер. о. І. Хоменко; повний пер., здійснений за оригін. євр., араб. та грец. Текстами. Київ : «Місіонер», 2008. Ч. 1: Старий Завіт 1126 с. ; Ч. 2 : Новий Завіт. 350 с.
15. Шептицький А. Церква і душпастирство. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2000. 445с.
16. Шпіраго Ф. Католицький народний катехизм. Львів : Місіонер, 1928. 176 с.
Додаткова:
17. Востерманс Д. Участь капелана у житті спільноти. Львів : «Емаус», 2012. 33 с.
18. Золотоустий І. Про священство. Львів : Свічадо, 2001. 156 с.
19. Капелан. Видання Департаменту Патріаршої Курії Української Греко-Католицької Церкви у справах душпастирства силових структур України. 2016. № 1 (2).
20. Капелан. Видання Департаменту Патріаршої Курії Української Греко-Католицької Церкви у справах душпастирства силових структур України. 2017. № 1 (5)
21. Катрій Ю. Перлини східних отців. Львів : Місіонер, 1998. 344 с.
22. Кияк А. Практичний poradник для початкуючого священника. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 1992. 16 с.
23. Левицький О. Людина і мораль: культурологічні аспекти проблеми. Івано-Франківськ : ІФТА, 2003. 70 с.
24. Левицький О. Правова охорона материнства і дитинства згідно з законодавством України та країн ЄС. Івано-Франківськ : ІФТА, 2006. 100 с.
25. Леню І. Як організувати мирянське життя на парохії. Львів – Київ, 2008. 54 с.
26. Марковський М., Грищук Р. Пастирські спокуси. Чернівці : «Благодатний вогонь», 2006. 34 с.
27. Пояснення храму і божественної Літургії. Катехуменат і катехиза дорослих в УГКЦ. Львів : Свічадо, 2016. 68 с.
28. Саліван А. У пошуках покликання. Львів : Мілес Єзу, 2001. 80 с.
29. Федорів Ю. Пояснення церковних богослужень і святих тайн. Львів : Свічадо, 1999. 155 с.
30. Хомів М. Практичний poradник душпастиря у служінні особам з розумовою неповносправністю. Львів : «Манускрипт», 2013. 76 с.
31. Хочемо бачити Ісуса / методичний посібник для евангелізації охрещених та неоохрещених осіб. Івано-Франківськ, 2017. 102 с.
32. Я потребую тебе / практичний poradник у служінні дітям, які позбавлені батьківської опіки. Київ : Колесо, 2014. 116 с.

Кібель Назар Володимирович,
магістр богослов'я, викладач кафедри богослов'я

-
-
-
-
-